

Biologická olympiáda - kategória E
46. ročník
Poznaj a chráň prírodu svojej vlasti (54. ročník)
Krajské kolo - školský rok 2011/2012
Písomný test – odbornosť botanika

1. Slabiky v nasledovných slovenských názvoch rastlinných druhov sú schválne poprehadzované, napíš ich správne znenie.

- a) ZABA NAČIER
 b) DABOLO NÁKOSTÁRI
 c) TOZLAVKA VISPRENUTÁ
 d) CAPNILI ČNÁRO
 e) LIPANA BYNÁČAJO

2. Pri nasledujúcich druhoch rastlín doplň typ súkvetia a čeľad'.

	typ súkvetia	čeľad'
i) pagaštan konský		
ii) aksamietnica vzpriamená		
iii) skorocel väčší		
iv) modrica strapcovitá		
v) žltica maloúborová		

3. Ibiš lekársky je veľmi zaujímavý rastlinný druh z čeľade slezovité. V uvedenej charakteristike sú uvedené vždy dve možnosti, prečiarkni tú nesprávnu.

	<p>DOMÁCA/NEPÔVODNÁ, trváca, 70 až 180 cm vysoká, zamatovo chlpatá, trsnatá bylina s hl'uzovito zhrubnutým KOREŇOM/ PODZEMKOM. Stonka je PRIAMA/POLIEHAVÁ, len s krátkymi postrannými konármi, nevýrazne ryhovaná. Listy sú PROTILÁHLÉ/STRIEDAVÉ, stopkaté, 3 až 5 laločnaté. Kvety rastú v pazuchách listov a sú PÄŤPOČETNÉ/ŠTVORPOČETNÉ. Korunné lupienky sú obráteno srdcovité, svetlo ŽLTÉ/RUŽOVÉ. Plodom je okrúhla TOBOLKA/ŠEŠUĽKA. Rastie v pobrežných krovínach, na vlhkých a slatinných lúkach, druhotne v okolí ľudských sídel a na brehoch rybníkov. Rozšírený je najmä v TEPLÝCH/STUDENÝCH oblastiach Slovenska. JE/NIE JE liečivý.</p>
---	---

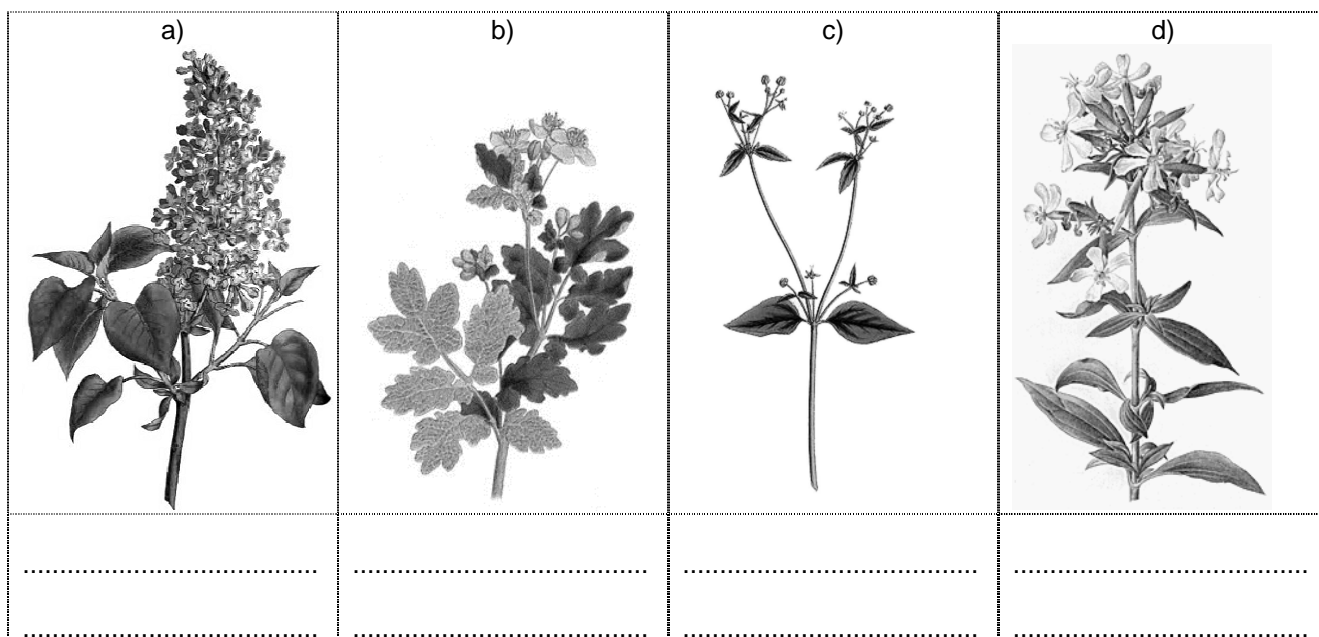
4. V tabuľke sú uvedené tri odlišné typy biotopov, správne zarad' rastlinné druhy podľa toho, ktoré z uvedených biotopov osídľujú (niektoré druhy sa môžu vyskytovať aj na dvoch biotopoch súčasne).

palina obyčajná, hlošina úzkolistá, pajaseň žliazkatý, stavikrv vtáčí, mrlík biely, skorocel väčší, baza čierna, sitina ropušia, ibiš lekársky, prhľava malá

a) udupávané a zošľapované miesta	
b) teplé stanovištia so zasolenými pôdami	
c) stanovištia s vyšším obsahom dusíka v pôde	

5. Pomenuj rastliny na obrázkoch vedeckými názvami.

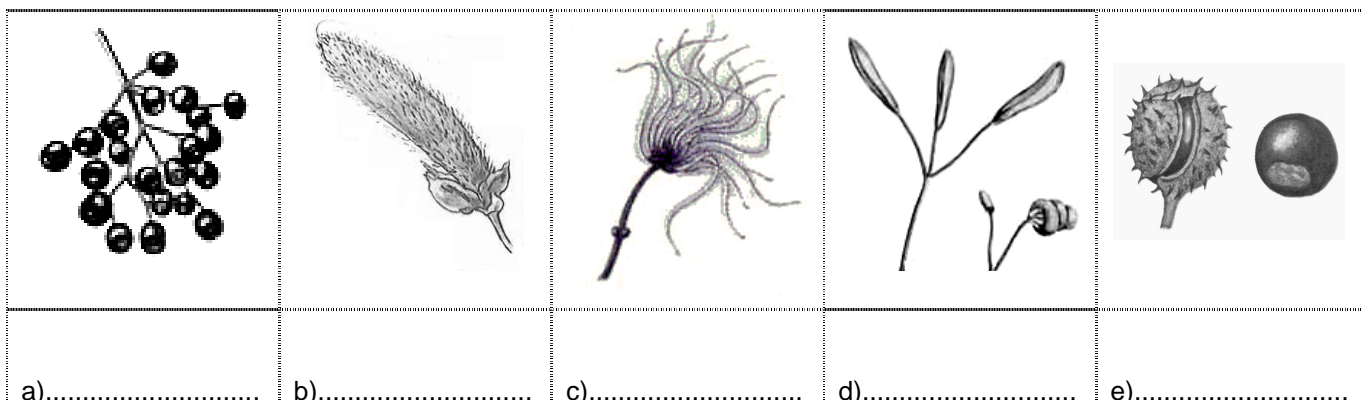
Pre každý druh vyber z uvedeného zoznamu jednu z uvedených charakteristík: invázna burina, liečivá rastlina, jedovatá rastlina, okrasná drevina.

6. Nasledujúce rastliny sú rozdelené do dvoch skupín podľa ich pôvodnosti výskytu na našom území. Skontroluj jednotlivé skupiny a preškrtnutím oprav nesprávne zaradené druhy.

pôvodné druhy (domáce):	nepôvodné druhy (zavlečené):
prhľava malá	sitina ropušia
pagaštan kónský	kosatec nemecký
zlatovka previsnutá	zlatobyľ obrovská
plamienok plotný	astra novobelgická
aksamietnica vzpriamená	netýkavka nedotklivá

7. Pod obrázky napíš správne pomenovanie typu plodu a do dopĺňovačky rodový názov rastliny, ktorej patrí.

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

Znenie tajničky:je najmenšia stavebná a funkčná jednotka nie len v rastlinnej ale aj v živočíšnej ríši.

8. Roztried' uvedené rastlinné druhy do stĺpcov podľa čeľadí.

Persicaria maculosa, Picris hieracioides, Draba muralis, Atriplex patula, Chenopodium album, Fallopia japonica, Bunias orientalis, Lactuca serriola

i) Cichoriaceae	ii) Polygonaceae	iii) Brassicaceae	iv) Chenopodiaceae

9. Vyznač zakrúškovaním v nasledujúcich tvrdeniach, či sú správne, alebo nie.

- a) Slovenský názov mliečnik vznikol podľa ronenia mliečnej šťavy pri poškodení tejto rastliny **ÁNO/NIE**
- b) Modrica strapcovitá je nepôvodný druh, ktorý pochádza z Číny, kde rastie v oblastiach s miernou klímou. **ÁNO/NIE**
- c) Konopa siata, druh podobný konope rumoviskovej bol na Slovensku v minulosti často pestovaný predovšetkým pre vlákno a olej **ÁNO/NIE**
- d) Sedmokráska obyčajná je liečivá rastlina, zbierajú sa úbory. **ÁNO/NIE**

10. Pajaseň žliazkatý a javorovec jaseňolistý sú u nás nepôvodné dreviny, napíš ktorý z uvedených znakov je pre ne: ROVNAKÝ alebo ROZDIELNY.

- i) Opadavý listnatý strom
- ii) Areál pôvodného rozšírenia
- iii) Čeľaď
- iv) Listová čepeľ
- v) Invázne šírenie

Autor: Mgr. Vladimír Hutár, PhD.

Recenzent: Ing. Květa Kicková

Vydal: Iuventa – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2012